Rapport fra møtet i COCOP 21. – 23. oktober 2026

av Berit Hagen Agøy

COCOP-møtet er det årlige treffpunktet mellom Den lutherske kirken i Jordan og Det hellige land (ELCJHL), lutherske partnerkirker, Det lutherske verdensforbund og enkelte samarbeidsorganisasjoner. Disse møtene er vanligvis på våren, men årets møte måtte utsettes på grunn av situasjonen på Vestbredden, og ble gjennomført som et hybridmøte med tre partnere til stede fysisk og resten av oss på Zoom.

Timelange digitale møter (med dårlig teknisk kvalitet) er krevende. Det fungerer som informasjonsutveksling, men dårlig som fellesskapsbygging. På COCOP-møtene har vi pleid å feire gudstjeneste sammen med en menighet, besøke en skole eller annen virksomhet – og le og fortvile sammen og gi hverandre en klem. Partnerskap mellom kirker bygger på mellommenneskelige relasjoner, og jeg ser fram til at vi igjen kan møtes i samme rom neste år.

Jeg representerte Den norske kirke og seniorrådgiver i Borg bispedømmekontor Maria Leppäkari deltok som gjest.

Tema for årets møte var **And You will Be My Witness» - Our Witness in Times of Turmoil.**

På møtets siste dag våknet jeg til nyheten om de dødelige angrepene i Hebron og drapene i den ortodokse kirken i Karak i Jordan. Jeg tenkte at dette kommer til å prege dagens møte. Presten Sally Azar innledet morgenandakten med rolig stemme, «there has been another attack» - og så gikk hun videre i liturgien. For meg ble dette en sterk og vond opplevelse av hvilken virkelighet våre venner i ELCJHL lever i. Terror, drap og vold er hverdagslige hendelser, som de må håndtere i sitt trofaste arbeid for å drive kirken videre.

Biskopens rapport

> Here in Palestine, we are living through incredibly difficult times. Despite a nominal ceasefire in Gaza, the devastating impacts of genocide continue. Airstrikes, displacement, hunger, and disease have not ended. Beyond Gaza, our people continue to suffer. Checkpoint and roadblock closures and home demolitions in the West Bank and East Jerusalem are at an all-time high. Israeli settler violence in the West Bank has reached a fever pitch. People fear for their homes and their lives. Many people have gone without steady income for nearly three years, especially in tourism-dependent areas like Bethlehem.
>
> Our church has not gone untouched. Our congregants, students, staff, and all those throughout our community face immense psychological, spiritual, and economic burdens. The number of people who reach out to our Diaconal Ministry for help with essential needs like food, electricity, and medicine grows every day. The church itself is experiencing intense financial difficulty due to a near complete loss in income over the last few years.

Biskop Imad Haddads rapport til årets COCOP er dyster og reflekterer den ekstremt kritiske situasjonen for palestinere i Øst-Jerusalem og på Vestbredden:«Every single Palestinian in the West Bank currently lives with the ever-present fear that Israeli settlers could come any night to burn their land, uproot their trees, steal their livestock, drive the from their home, or even kill them.»

300 kristne familier har forlatt Betlehems-området i løpet av det siste året, dette er en betydelig andel av de kristne. Kristne ungdommer ser ingen framtid, og sier at de vil dra om det blir mulig. 48 % av unge kristne under 30 år vurderer nå å emigrere. Dette er en stor sorg for gamle foreldrene som blir igjen alene og for kirkene som mister de som skulle sikre et fortsatt kristent nærvær. Et lyspunkt er at tre ungdommer fra ELCJHL nå utdanner seg til prester i Beirut, og med tanke på tjeneste i ELCJHL.

Biskopen bruker begrepene «smash» og «squeeze» om det kristne og alle andre palestinere, nå opplever. Smash er enkelthendelser som angrep fra settlere, det er dette som når mediene. Men det mest alvorlige er den hverdagslige, systematiske skvisen som handler om barrierer for bevegelsesfrihet, manglende tillatelser til å dra til skole, sykehus og arbeidssted, eller å få bo sammen som familien. Det handler om frykten for å bli angrepet eller arrestert når som helst og om ødeleggelse av boliger, jord og næringsvirksomhet med arbeidsløshet som følge. Det handler om å vente i timevis i checkpoints, noen ganger for å gjøre vendereis, som gjør at avtaler og aktiviteter aldri kan forutsettes å gå som planlagt. Det handler om å miste framtidshåp, psykisk helse og om den uendelige trøttheten. Alt dette til sammen skviser palestinerne ut av Øst-Jerusalem og Vestbredden.

Kirkens trofaste virksomhet

Og midt i alt dette fastholder kirken sitt håpsbudskap om fred og driver trofast videre menighetsarbeid, skolene, diakonalt og en rekke annen virksomhet. Jeg blir ydmyk og stolt over å få være i partnerskap med ELCJHL. Kirken driver en imponerende og omfattende virksomhet med utholdende og dedikerte medarbeidere under forhold, som vi vanskelig kan forestille oss.

I COCOP-møtene får partnerne en grundig gjennomgang både gjennom en skriftlig rapport og muntlige presentasjoner av arbeidet i menighetene, skolene og de ulike arbeidsfeltene. Nytt i år var flotte videopresentasjoner fra menighetene. Det vises til vedlagte rapport.

Jeg vil særlig berømme ELCJHL for å insistere på at alle elver skal få fortsette på skolen, selv om foreldrene ikke lenger kan betale skolepenger. Dette ordnes uten av eleven vet om det, for å bevare barnets verdighet. Arbeidet med kvinners rettigheter og kirkens familiedomstol, fundert på likestilling, er et viktig vitnesbyrd i et patriarkalsk samfunn. ELCJHL samarbeider nå med andre kirker og palestinske myndigheter om å utvikle domstoler som ivaretar kvinners rettigheter.

ELCJHL driver et omfattende diakonalt arbeid, som nå mye handler om å dele ut matpakker til familier som har mistet sin inntekt. Mange av de kristne palestinerne lever at turistindustrien, men politisk uro og vold har skremt turistene bort fra Jerusalem og Vestbredden.

Kirken driver et mangfoldig barne- og ungdomsarbeid. Leire og turer (også til partnerkirker i utlandet) gir de unge et pusterom fra hverdagen. Speiderne med sine sekkepiper er et populært og festlig innslag i Jerusalems gater under fest og feiring.

Her deltar også mange muslimske ungdommer. Nevnes skal også det unike miljøsenteret kirken driver. Hit kommer mange skoleklasser, også fra PA-skoler, for å lære å ta vare på naturen.

Jeg så – selv gjennom skjermen - at de palestinske prestene er slitne nå. Det er også spenninger innad i kirken, noe som ble nevnt, men ikke utdypet, i partnermøtet. Kirkelederne står i en ekstremt krevende situasjon, og det gjør inntrykk når de sier at det er vanskelig å fastholde et framtidshåp. Krigen på Iran stengte Vestbredden ned flere ganger i vår, en belastning som kom på toppen av okkupasjonen og tiltagende settlervold. Det er talende at da biskopen ble spurt om de har laget en plan for å dekke kirkens økonomiske underskudd, svarte han at «vi er ikke i stand til å lage noen planer framover nå».

Økonomi

Jeg er medlem av COCOPs finanskomite, og på vårt møte dagen før det ordinære møtet, møttes vi til grundig gjennomgang av kirkens økonomi. Jeg merker meg at ELCJHL fortsatt driver et offensivt arbeid på mange områder – selv om de budsjetterer med underskudd og akkumulerer underskudd år for år. Jeg oppfatter at det er viktig for kirka å ikke gi etter for manglende inntekter og sårbar økonomi, og det står stor respekt av at de viderefører sitt arbeid i trofasthet mot kirken vitnesbyrd og oppdrag. Men økonomien er en svært alvorlig utfordring.

Det budsjetteres med et underskudd for 2026 på anslagsvis NOK 4,6 millioner. Totalbudsjettet (all virksomhet inkl. skolene) for 2026 er på NOK 51 millioner. Underskuddet vil trolig øke fordi School of Hope i Ramallah må renoveres for om lag NOK 1,8 millioner. Den norske kirke var den partnerkirken som gav mest økonomisk støtte til menighetsarbeidet i 2025 (ca. NOK 1, 2 millioner), men vi gir ikke noe til skolene. Andre partnerkirker gir mer enn oss om vi inkluderer støtte til skolene.

Finanskomiteens medlemmer fikk økonomirapportene rett før eller under møtet, noe som gjorde det vanskelig å stille gode spørsmål. Finanskomiteen kom med anbefalinger til partnermøtet:

- Økonomirapporter må sendes til partnerne i god tid før møtet.
- Partnerne vil uttrykke respekt og forståelse for at den krevende konteksten påvirker kirkens økonomistyring.
- ELCJHL bes om å sende ut en appell før jul til partnerkirkene om ekstra økonomisk støtte.
- ELCJHL bes om å utarbeide en analyse over hvordan underskuddet og framtidige inntekter og utgifter kan håndteres

Også i selve partnermøtet kom det fram kritikk av biskopen for at økonomirapportene kom for seint både til partnerne og til Kirkerådet (representanter fra rådet deltar på disse møtene). Imad beklaget forsinkelsen og skyldte på den krevende politiske situasjonen og forsinket revisorberetning. Biskopen bad om forståelse for dette og understreket at nå trengs partnerskapet mer enn noen gang.

Rutiner for pengeoverføring

Jeg fikk bekreftet at den rutinen vi har innført i Den norske kirke er den ELCJHL ønsker:

- Alle midler fra vennskapsmenigheter i Den norske kirke skal gå via Mellomkirkelig råd/Kirkerådet til ELCJHLs hovedkontor i Jerusalem.

Dette handler ikke om kontroll, men om oversikt og god og samlet økonomistyring.
- ELCJHL foretrekker at støtten ikke er øremerket, for det gir kirken mulighet til å bruke pengene de trengs mest.
- Det er mulig å øremerke midler. En norsk vennskapsmenighet kan øremerke til sin vennskapsmenighet i ELCJHL – også til et bestemt prosjekt.
  Det må informeres om dette når man overfører midler til MKR/KR – som så sørger for at dette formidles videre til ELCJHL (hovedkontor og menighet).

Rapporter om bruk av midler (støtte fra MKR-KR/ofringer/gaver/innsamlet i vennskapsmenighet inngår i økonomirapportene og revisorberetning som deles med COCOP-partnerne.

COCOP-møtet 2027

Det blir fysisk møte 11. – 14. mai (finanskomiteen møtes 10. mai).

Dette blir et «Head of Churches Meeting», noe som betyr at preses deltar fra Den norske kirke, sammen med stab fra MKR.

BHA Oslo, 28.10.2026